

Els Serveis de Salut Mental en la pandèmia Present i Futur

Mercè Teixidó

Objectius Generals

- ▶ Donar resposta a les necessitats dels pacients atesos en els serveis
- ▶ Adaptar el funcionament dels serveis als requeriments de confinament poblacional
- ▶ Garantir la seguretat dels/de les professionals i els/les pacients i persones usuàries, disminuint el risc de contagi poblacional

Passar d'una activitat bàsicament presencial a no presencial, establint criteris de prioritització

Objectius Específics

- ▶ Detectar i contenir als pacients amb més risc de desestabilització per evitar el col·lapse d'urgències i l' hospitalització.
- ▶ Donar continuïtat, en lo possible de manera no presencial, als pacients atesos regularment en els serveis.
- ▶ Contribuir a la detecció precoç del trastorn mental, sovint emergent en situacions de crisi e incertesa com l'actual
- ▶ Atendre al malestar psicològic reactiu a l'emergència sanitària i a la situació de confinament.
- ▶ Atendre al malestar psicològic dels professionals del territori, generat per la pressió a la que estan sotmesos durant la pandèmia.
- ▶ Potenciar la coordinació amb els recursos sanitaris, socials i educatius del territori per tal de poder donar resposta a les noves necessitats generades pel context COVID.
- ▶ Elaborar materials divulgatius que serveixin de suport als pacients, famílies i als professionals del territori. Disponibles a la web: <http://www.grupchmsm.com/covid19>

Criteris prioritizació

- ▶ Atesos en programes específics: TMG/TMS, TPI, TLP, DGAIA,
- ▶ Donats d'alta d'hospitalització
- ▶ Amb reagudització de clínica psicòtica i/o afectiva
- ▶ Derivats en el marc de l'atenció a Codi Risc Suïcidi (CRS)
- ▶ Derivats urgents pels serveis d'atenció primària o altres recursos del territori
- ▶ Derivats pels telèfons d'atenció al malestar psicològic de la població

Com està afectant la COVID-19 a la Salut Mental?

- Majoria de la població: resiliència i capacitat d'adaptació
- Poblacions de risc:

Malalts/malaltes COVID-19:

- Aïllament / separació figures vinculació
- Infants i adolescents vectors: culpa i por
- Èxitus i dol

• Infants/adolescents i adults amb problemes previs de salut mental i addiccions

- Progenitors amb antecedents de salut mental i addiccions
- Violència intrafamiliar
- Risc psicosocial

Personal:

- Sanitari i Social
- Cura d'altres
- Educació

Present (què hem pogut fer)

- ▶ Mantenir la continuïtat de l'atenció amb un esforç per a anar augmentant l'activitat presencial. Limitacions en les activitats grupals i multifamiliars.
- ▶ Diversificar les modalitats de intervenció no presencial tant a nivell telefònic com en videotrucada, no sols com element de consulta puntual, sino com a continuïtat dels tractaments ja establerts o recent instaurats, tant en modalitat individual com grupal.
- ▶ “Reinventar” l'atenció en el marc de programes com el Konsulta'm, espai jove en les escoles, treball amb els centres de DGAIA,...
- ▶ S'ha mantingut i intensificat en lo possible, la coordinació i la integració de l'atenció a la salut mental amb els equips de primària sanitària , de serveis socials, de la xarxa de salut mental i amb els recursos comunitaris.
- ▶ S'han desenvolupat materials divulgatius de suport per a professionals i pacients (infografies, vídeos, activitats formatives...)

Futur (què caldrà fer)

La OMS, la Federació Mundial de Salut mental auguren que la COVID genera i generarà, tant per la pròpia malaltia i les seves conseqüències socioeconòmiques:

- ▶ Patiment psicològic i malestar emocional amb risc d'evolució disfuncional
- ▶ Augment del debut de trastorns mentals en població general
- ▶ Poblacions amb necessitat d'especial atenció:
 - Població infantojuvenil i adults joves
 - Dones en situació de vulnerabilitat econòmica, intrafamiliar,...
 - Persones grans en residències
 - Poblacions específiques: professionals sanitaris i socials, ...estrés posttraumàtic

Necessitat de donar una **resposta integral** des de tots els recursos del territori: atenció primària, serveis socials, salut mental, recursos comunitaris , en un marc de **treball cooperatiu** que integri els aspectes **assistencials però també preventius i de promoció de salut**

Gràcies

